

PÍŠOVÁ, M., HANUŠOVÁ, S., KOSTKOVÁ, K., JANÍKOVÁ, V., NAJVAR, P., & TŮMA, F.
**Učitel expert: jeho charakteristiky a determinanty profesního rozvoje
(na pozadí výuky cizích jazyků)**
Brno: MUNI Press, 2013, 233 s.

Nemá smysl zastírat, že četba publikace *Učitel expert: jeho charakteristiky a determinanty profesního rozvoje (na pozadí výuky cizích jazyků)* vyžaduje pokorného čtenáře. I když je z textu patrné, že autorský tým představuje svůj náročný výzkum čtenáři co možná nejpřívětivěji, proniknutí do všech zákoutí tohoto spleteného komplexu zůstává pro ty z nás, kteří knihu bereme do rukou, skutečnou výzvou.

Při čtení (či spíše při studiu) knihy se můžeme – podobně jako v případě dobrého postmoderního románu – seznamovat s problematikou expertnosti skrze pluralitu různých náhledů a postupně rozkrývat několik odlišných vrstev, které nám monografie nabízí. Tou první může být čtenářovo hledání (a objevování) optimální výzkumné cesty, již absolvuje společně s badatelským týmem. Další vrstvu mohou představovat odhalení v českém kontextu doposud necitovaných zahraničních zdrojů, výzkumných i teoretických, či bohatá škála dobře zdokumentovaných a reflektovaných výzkumných metod. Pro některé čtenáře může být podstatnou „vrstvou“ terminologické vyjasnění zkoumané oblasti, neboť způsob, jakým autoři vymezují jednotlivé pojmy, je opravdu důsledný a vyčerpávající. Jak již bylo řečeno – každý čtenář si v textu může najít „to své“, kupříkladu i lepší porozumění vlastnímu učitelskému (rozuměj expertnímu) „já“.

Monografie je rozčleněna na dvě části. První část knihy – nazvaná *Směřování k modelu učitelské expertnosti* – obsahuje dvě kapitoly. První z nich přibližuje nejzásadnější závěry prezentované v knize *Teorie a výzkum expertnosti v učitelské profesi* (2011), která byla prvním z publikačních výstupů výzkumného projektu *Učitel expert, jeho charakteristiky a determinanty profesního rozvoje (na pozadí cizojazyčné výuky)*. Tato kapitola nám tedy umožňuje utvořit si ucelený obrázek o realizovaném výzkumu i v případě, že jsme se neseznámili s úvodní publikací, která detailně představovala teoretická východiska výzkumu.

Překvapení nás čeká hned v druhé kapitole, v níž nám autoři předkládají *výsledky* výzkumu. Toto překvapení je však autorským záměrem. Čtenáři se totiž nabízí dvojitá možnost, jak knihu číst: buď se nejdříve seznámit se „souhrnnými syntetizujícími výstupy“ (s. 26), nebo může procházet výzkumem spolu s autorským týmem a číst druhou – tedy výsledkovou – kapitolu až v závěru.

Druhá část monografie – pojmenovaná jako *Výzkumná zpráva* – je rozčleněna do dalších čtyř kapitol. První z nich je věnována metodologii výzkumu. Ta je popsána zevrubně a nenechává čtenáře na pochybách o tom, že se jedná o sofistikovaný systém na sebe navazujících kroků, jež vyžadovaly značnou výzkumnou erudici členů týmu. Podrobně je v metodologické části rozpracována problematika designu výzkumu, *explorační vícečetné případové studie*, již autoři chápou jako „sérii výzkumných studií, které kumulativním způsobem generují výzkumné poznatky o skupině případů, jež mají společné znaky“ (s. 63). V této části textu může čtenáře zaujmout mimo